

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06409/2017-ERU

V Ostravě 18. srpna 2017

Č. j. 06409-7/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06409/2017-ERU a zahájeném dne 13. června 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je společnost **Česká Regionální Energetika a.s.**, se sídlem Jahnova 8, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, IČO: 04549295, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost **Česká Regionální Energetika a.s.**, se sídlem Jahnova 8, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, IČO: 04549295 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona na území České republiky podnikal v energetických odvětvích
 - v období od 1. října 2016 do 2. března 2017 bez licence na obchod s elektřinou, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával elektřinu zákazníkům, jejichž odběrná místa (v souhrnu se jednalo o 819 různých odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 1 tohoto rozhodnutí, jež tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí) byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přenosové soustavě,
 - v období od 6. října 2016 do 5. března 2017 bez licence na obchod s plynem, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával plyn zákazníkům, jejichž odběrná místa (v souhrnu se jednalo o 906 různých odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 2 tohoto rozhodnutí, jež tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí) byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přepravní soustavě,**dopustil spáchání dvou trvajících správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona.**

- II. Dle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta**

ve výši **40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 26117.

- III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 26117.

Odůvodnění

I. Úvod

Na základě vlastních zjištění zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) s účastníkem řízení dne 13. června 2017 správní řízení z moci úřední ve smyslu ust. § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil Úřad s účastníkem řízení dle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 13. června 2017, č. j. 06409-3/2017-ERU, bylo účastníku řízení doručeno tentýž den. V rámci oznámení byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Dne 7. června 2017 převzal správní orgán do správního spisu listiny týkající se zejména licencí vydaných účastníku řízení Úřadem k podnikání v oblasti obchodu s elektřinou a obchodu s plynem, přípisy ze dne 2. března 2017, č. j. 02679-3/2017-ERU a č. j. 02688-3/2017-ERU, kterými Úřad účastníku řízení oznámil zánik jeho licence na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem, úplný výpis z obchodního rejstříku ohledně účastníka řízení ke dni 7. června 2017 a také seznam odběrných míst účastníka řízení v období od 27. září 2016 do 9. března 2017.

Dne 22. června 2017 doručil účastník řízení Úřadu své vyjádření k věci ze dne 21. června 2017 (založeno pod č. j. 06409-4/2017-ERU), v němž uvedl, že jakožto dodavatel energií (elektřiny a plynu) provozuje řádně svou činnost a v souladu s veškerými právními předpisy na území České republiky od 9. listopadu 2015 do současnosti. Od 9. listopadu 2015 do 26. září 2016 provozoval účastník řízení svou podnikatelskou činnost pod právní formou „společnost s ručením omezeným“. Za uvedené období nebylo ze strany Úřadu shledáno jakékoli pochybení v podnikatelské činnosti účastníka řízení. Dne 27. září 2016 došlo k přeměně právní formy společnosti (společnosti s ručením omezeným) na akciovou společnost. Veškeré potřebné dokumenty a činnosti spojené s přeměnou účastníka řízení byly

poskytnuty advokátní kanceláří. Účastník řízení si neuvědomil, že změna právní formy společnosti s licencovanou činností v energetických odvětvích má za následek zánik licence na obchod s elektřinou a plynem (nejde-li o výjimky stanovené energetickým zákonem), kdy tento způsob zániku licence byl do energetického zákona vtělen novelou č. 131/2015 Sb., účinnou od 1. ledna 2016.

Účastník řízení si je vědom, že z jeho strany, resp. ze strany pověřené advokátní kancelře, došlo k pochybení ve smyslu neznalosti výše uvedené novely energetického zákona (která v době přeměny byla účinná pouze devět měsíců), a proto nebylo současně s přeměnou společnosti zažádáno o licenci novou.

Jakmile se účastník řízení o svém pochybení dozvěděl (na základě zprávy Úřadu o zániku licence na obchod s elektřinou a plynem), učinil promptně veškerá nezbytná opatření a nutné kroky, aby urychleně získal licenci na obchod s elektřinou a plynem tak, aby mohl dál vystupovat na trhu s těmito komoditami a dodržel veškeré své závazky, které má ke koncovým zákazníkům (odběratelům). Od 3. března 2017 účastník řízení opětovně získal licenci na obchod s elektřinou a od 6. března 2017 na obchod s plynem a mohl tak v souladu s platnými právní předpisy pokračovat ve své činnosti.

Účastník řízení uzavřel, že celá tato nepříjemná záležitost, která vznikla bez vědomého přičinění účastníka řízení, jej hluboce mrzí a dotýká se jej. Účastník řízení se nechce nijak distancovat od svého počínání či se vyhýbat odpovědnosti, avšak nikdy nebylo jeho úmyslem porušit jakýkoliv zákon a vystavit se tak případným sankcím ze strany kontrolního orgánu.

Dne 26. července 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o upřesnění předmětu řízení a Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 06409-5/2017-ERU, kterým upřesnil předmět tohoto správního řízení (došlo ke specifikování dotčených odběrných míst účastníka řízení a konkrétního období, v němž byl účastník řízení v daném odběrném místě registrován v informačním systému operátora trhu jako dodavatel elektřiny nebo plynu v rámci vytýkaných období) a ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníkovi řízení doručeno dne 31. července 2017.

Dne 10. srpna 2017 doručil účastník řízení Úřadu své vyjádření ze dne 9. srpna 2017 (založeno pod č. j. 06409-6/2017-ERU), v němž zejména uvedl, že k samotnému zahájení správního řízení se podrobně vyjádřil již ve svém podání ze dne 21. června 2017, na jehož obsah v této věci dále odkazuje, a s ohledem na charakter svého počínání požádal o shovívavý postup v rámci správního řízení s tím, že uzná-li správní orgán za zcela nezbytné uložit účastníkovi řízení finanční sankci, tak v co nejnížší výši, a to i s ohledem na aktuální negativní majetkové poměry účastníka řízení. Přílohu vyjádření tvořila rozvaha a výkaz zisku a ztráty za rok 2016, z nichž mimo jiné vyplývá, že výsledek hospodaření účastníka řízení před zdaněním za rok 2016 byl ve výši [REDAKCE] Kč.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-06409/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto

rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení vznikl jako právnická osoba v právní formě „společnost s ručením omezeným“, jež byla dne 9. listopadu 2015 zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl C, vložka 36080.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastníku řízení byla Úřadem udělena licence na obchod s elektřinou č. 141533790 a licence na obchod s plynem č. 241533791 vždy s termínem zahájení licencované činnosti dne 23. února 2016.

Dne 27. září 2016 byla do obchodního rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení zapsána přeměna účastníka řízení, konkrétně změna právní formy účastníka řízení ze „společnosti s ručením omezeným“ na „akciovou společnost“.

Dne 2. března 2017 byly účastníku řízení doručeny přípisy Úřadu z téhož dne, č. j. 02688-3/2017-ERU a č. j. 02679-3/2017-ERU, kterými mu Úřad sdělil, že s odkazem na ust. § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona mu ke dni 27. září 2016 zanikla licence na obchod s elektřinou č. 141533790 a licence na obchod s plynem č. 241533791 z důvodu přeměny právnické osoby.

Téhož dne podal účastník řízení k Úřadu žádost o udělení licence na obchod s elektřinou a žádost o udělení licence na obchod s plynem, na základě kterých Úřad vydal dne 7. března 2017 rozhodnutí o udělení licence na obchod s elektřinou č. 141734412 a rozhodnutí o udělení licence na obchod s plynem č. 241734413 s termíny zahájení licencovaných činností dne 9. března 2017 (tj. den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licencí).

Operátor trhu poskytl Úřadu dne 6. dubna 2017 seznam odběrných míst elektřiny (viz Příloha č. 1 tohoto rozhodnutí) a seznam odběrných míst plynu (viz Příloha č. 2 tohoto rozhodnutí), v nichž byl účastník řízení registrován v průběhu období od 27. září 2016 do 9. března 2017 jako dodavatel plynu či elektřiny. Z poskytnutých seznamů vyplývá, že v průběhu období od 1. října 2016 do 2. března 2017 byl účastník řízení registrován v celkem 819 odběrných místech jako dodavatel elektřiny a v průběhu období od 6. října 2016 do 5. března 2017 v celkem 906 odběrných místech jako dodavatel plynu.

Úřad si následně vyžádal od účastníka řízení podklady (zejména smlouvu týkající se dodávky elektřiny či plynu do vybraného odběrného místa, plnou moc a vyúčtování dodávky) pro několik náhodně vybraných odběrných míst uvedených v Příloze č. 1 či Příloze č. 2 tohoto rozhodnutí. Z poskytnutých podkladů vyplývá následující (viz Tabulka č. 1 a Tabulka č. 2).

Tabulka č. 1: Náhodně vybraná odběrná místa elektřiny (Příloha č. 1 rozhodnutí)

	Odběrné místo	Zákazník	Smlouva ze dne	Faktura č.	Fakturované období
1					
2					

3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

Tabulka č. 2: Náhodně vybraná odběrná místa plynu (Příloha č. 2 rozhodnutí)

	Odběrné místo	Zákazník	Smlouva ze dne	Faktura č.	Fakturované období
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

IV. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za jiný správní delikt právnické osoby dle energetického zákona (tj. ve znění účinném před 1. červencem 2017), tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tzn. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rovněž dále uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu se použije právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, tj. právní úprava dle energetického zákona, příp. dle správního řádu, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnické osoby za přešupek dle zákona o odpovědnosti za přešupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přešupek.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za správní delikt účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaných jednání účastníka řízení novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákona o některých přešupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, a (iii) zákonem č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy část této novely nabyla účinnosti dne 1. srpna 2017, (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon účinný do 5. června 2017 [v ust. § 91a odst. 1 písm. a)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. a)] podnikání v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem dle ust. § 7a nebo neoznámení Úřadu zánik oprávnění dle ust. § 7a odst. 3.

K samotné skutkové podstatě, tedy k porušení povinnosti dle ust. § 3 odst. 3 věty první, správní orgán uvádí, že dle energetického zákona i dle novelizovaného energetického zákona vždy platilo a platí, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem osoby pouze na základě licence udělené Úřadem.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána (tj. dle energetického zákona).

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přešupky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přešupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon),

ve znění pozdějších předpisů, i dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona uloží pokuta do výše 15 000 000 Kč.

Energetický zákon tedy za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až § 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá i z části „V. Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

IV. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem podle ust. § 7a energetického zákona nebo neoznámí Úřadu zánik oprávnění podle ust. § 7a odst. 3 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti podnikat v energetických odvětvích na základě licence.

Dle ust. § 3 odst. 1 energetického zákona je předmětem podnikání v energetických odvětvích výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie.

Dle ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona mohou osoby za podmínek stanovených tímto zákonem podnikat v energetických odvětvích na území České republiky pouze na základě licence udělené Úřadem.

Dle ust. § 3 odst. 4 energetického zákona se licence nevyžaduje (i) na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst, (ii) na výrobu tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka, (iii) na využití elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.

IV. II. Právní posouzení skutků

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda Úřad, jakožto správní orgán pro výkon regulace v energetice rozhodující o udělení licence dle ust. § 17 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, udělil účastníku řízení licenci pro obchod s elektřinou a licenci pro obchod s plynem.

V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení v období od 27. září 2016 do 8. března 2017 nebyl držitelem licence na obchod s elektřinou

ani držitelem licence na obchod s plynem, neboť (i) dne 27. září 2016 (tj. v den zápisu přeměny účastníka řízení do obchodního rejstříku) došlo k přeměně účastníka řízení, konkrétně ke změně právní formy účastníka řízení ve smyslu ust. § 360 a násl. zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, čímž došlo v souladu s ust. § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona také k zániku licence, a to jak licence na obchod s elektřinou č. 141533790, tak licence na obchod s plynem č. 241533791, a (ii) dne 9. března 2017 nabyly právní moci účastníku řízení nově udělené licence, a to licence na obchod s elektřinou č. 141734412 a licence na obchod s plynem č. 241734413.

V rámci správního řízení bylo z podkladů založených ve spisu dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení i v tomto období, tj. v období od 27. září 2016 do 8. března 2017, vykonával činnosti spočívající v obchodu s elektřinou a obchodu s plynem, resp. pokračoval v jejich výkonu, konkrétně uzavíral se zákazníky smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a smlouvy o sdružených službách dodávky plynu a tyto služby zákazníkům také vyúčtoval (viz Tabulka č. 1 a Tabulka č. 2).

Správní orgán se v rámci právního hodnocení jednání účastníka řízení dále zabýval otázkou, zda činnosti vykonávané účastníkem řízení naplňovaly obecné znaky podnikání, případně znaky podnikání v energetických odvětvích.

Dle ust. § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v tehdy účinném znění (dále jen „občanský zákoník“), je za podnikatele považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Obecně lze tedy podnikání definovat jako soustavnou a samostatnou činnost určitého subjektu za účelem dosažení zisku.

Ust. § 421 odst. 1 občanského zákoníku stanovuje, že podnikatelem je osoba zapsaná v obchodním rejstříku. V ust. § 421 odst. 2 téhož zákona je pak stanovena vyvratitelná domněnka, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona. Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou (po přeměně) v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové, v oddílu B, vložka 3507, a lze tak dojít k závěru, že účastník řízení je podnikatelem.

Správní orgán dále poznamenává, že oblast energetiky je specifická v tom ohledu, že v energetických odvětvích lze obecně podnikat i bez nutnosti dosažení zisku. Správní orgán má v dané věci za to, že účastník řízení je podnikatelem, který vykonává výdělečnou činnost za účelem dosažení zisku. Na této skutečnosti by nic neměnila ani ta skutečnost, že by účastník řízení v období od 27. září 2016 do 8. března 2017 žádné zisku nedosáhl.

Úřad si náhodně vybral devět odběrných míst elektřiny (viz Tabulka č. 1) a osm odběrných míst plynu (Tabulka č. 2), kdy z podkladů poskytnutých účastníkem řízení k vybraným odběrným místům je zřejmé, že účastník řízení i v období od 27. září 2016 do 8. března 2017 uzavíral se zákazníky smlouvy týkající se sdružených služeb dodávky plynu a sdružených služeb dodávky elektřiny a tyto služby (poskytované zákazníkům v období od 27. září 2016 do 8. března 2017) jim také vyúčtoval.

V souladu s judikaturou (viz například rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. října 2013, č. j. 22 Af 182/2011 – 26) dospěl správní orgán k závěru, že by bylo

nehospodárné a nadbytečné vyžadovat od účastníka řízení podklady ke všem 819 odběrným místům elektřiny a 906 odběrným místům plynu (resp. ke zbylým 810 odběrným místům elektřiny a 898 odběrným místům plynu) a že tudíž postačuje provedení dokazování podklady k náhodně vybraným odběrným místům, z nichž lze usuzovat na zbylá odběrná místa. Správní orgán navíc poukazuje i na tvrzení účastníka řízení uvedené ve vyjádření ze dne 21. června 2017 (založeno pod č. j. 06409-4/2017-ERU), že až na základě přípisů Úřadu ze dne 2. března 2017, č. j. 02679-3/2017-ERU a č. j. 02688-3/2017-ERU, (účastníku řízení doručeny dne 2. března 2017) se účastník řízení dozvěděl o zániku licence na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem a začal zjednávat nápravu. Jinými slovy, účastník řízení neměl důvod v období od 27. září 2016 do 8. března 2017 vědomě ukončit svou činnost z důvodu zániku licencí.

Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení dodával elektřinu a plyn do jednotlivých odběrných míst v průběhu období od 27. září 2016 do 8. března 2017, konkrétně bylo v rámci správního řízení prokázáno, že tak činil do 819 odběrných míst elektřiny v průběhu období od 1. října 2016 do 2. března 2017 (viz Příloha č. 1 tohoto rozhodnutí) a do 906 odběrných míst plynu v průběhu období od 6. října 2016 do 5. března 2017 (viz Příloha č. 2 tohoto rozhodnutí), má správní orgán za prokázané, že činnosti účastníka řízení naplňovaly znaky soustavné činnosti.

Zákonodárce v ust. § 3 odst. 1 energetického zákona specifikoval, že předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie. Správní orgán proto konstatuje, že činnosti účastníka řízení v průběhu období od 27. září 2016 do 8. března 2017 spočívající v obchodu s elektřinou a obchodu s plynem lze bezpochyby považovat za podnikání v energetických odvětvích ve smyslu uvedeného ustanovení.

Energetický zákon stanovuje tři výjimky z pravidla, že fyzické či právnické osoby mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených energetickým zákonem na základě udělené licence. Správní orgán se proto musel zabývat otázkou, zda jednání účastníka řízení lze podřadit pod některou z výjimek stanovených v ust. § 3 odst. 4 energetického zákona, resp. zda účastník řízení mohl podnikat v energetických odvětvích, aniž by musel být držitelem licence udělené Úřadem.

Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení nenaplnuje ani jednu z výjimek stanovenou v ust. § 3 odst. 4 energetického zákona, neboť v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by činnost účastníka řízení spočívala (i) v obchodu, výrobě, distribuci či uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, (ii) ve výrobě tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka či (iii) ve využívání elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.

Správní orgán na základě výše uvedeného tedy zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona podnikal v energetických odvětvích (konkrétně v odvětví obchod s elektřinou a obchod s plynem) na území České republiky (i) v období od 1. října 2016 do 2. března 2017 bez licence na obchod s elektřinou, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával elektřinu zákazníkům, jejichž odběrná místa (v souhrnu se jednalo o 819 různých odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 1 tohoto

rozhodnutí) byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přenosové soustavě, a (ii) v období od 6. října 2016 do 5. března 2017 bez licence na obchod s plynem, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával plyn zákazníkům, jejichž odběrná místa (v souhrnu se jednalo o 906 různých odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 2 tohoto rozhodnutí) byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přepravní soustavě, přičemž nesplňoval v daných případech a obdobích podmínky pro případ, kdy se licence neuděluje, resp. kdy není pro podnikání ze zákona povinná.

IV. III. Formální a materiální stránka správních deliktů

S ohledem na vše výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení svými jednáními, a to tím, že na území České republiky podnikal v energetických odvětví (i) v období od 1. října 2016 do 2. března 2017 bez licence na obchod s elektřinou, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával elektřinu zákazníkům, jejichž odběrná místa byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přenosové soustavě, a (ii) v období od 6. října 2016 do 5. března 2017 bez licence na obchod s plynem, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával plyn zákazníkům, jejichž odběrná místa byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přepravní soustavě, porušil ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona, čímž naplnil formální znaky dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedených správních deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Při posouzení materiální stránky správního deliktu je třeba obecně vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt.

V daném případě, kdy účastník řízení podnikal v energetickém odvětví obchod s elektřinou a obchod s plynem bez udělené licence na území České republiky po dobu delší než pět měsíců, došlo k naplnění materiální stránky uvedených správních deliktů, neboť byl narušen zájem společnosti na regulaci energetického odvětví. Vzhledem k podmínkám, kdy jsou kladeny požadavky na prokázání bezpečnosti provozu energetických zařízení, je zájem společnosti na tom, aby energetická zařízení byla provozována odborně při dodržování bezpečnosti daného provozu, resp. i konstantnosti dodávek. Deliktním jednáním účastníka řízení došlo k situaci, kdy naplnil zákonné podmínky pro udělení licence a měl povinnost o udělení licence požádat a mít ji, nicméně tak se v období od 1. října 2016

do 2. března 2017 v případě činnosti obchod s elektřinou a v období od 6. října 2016 do 5. března 2017 v případě činnosti obchod s plynem nestalo.

Na účastníka řízení se tak nevztahovaly povinnosti, jež plynou ze zákona každému držiteli licence a které jsou stanoveny přísněji, než v případě podnikání na základě živnostenského oprávnění, tj. např. povinnosti uvedené v ust. § 11, ust. § 30 odst. 2 či ust. § 61 odst. 2 energetického zákona. Stejně tak má Úřad omezenější pravomoci, co se týče výkonu dozoru podle energetického zákona, a hrozí tak zneužití libovůle účastníka řízení, což může vést k poškozování zákazníků. Je tedy nesporné, že tato protiprávní jednání účastníka řízení mají pro energetický trh přinejmenším potencionální negativní následky.

Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tyto společenské škodlivosti dle správního orgánu v obou případech dosahují takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky u obou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

IV. IV. Odpovědnost za správní delikty

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá ve vztahu k žádnému z vytýkaných správních deliktů.

Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání dvou trvajících správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, za které je také odpovědný.

Nad rámec uvedeného správní orgán podotýká, že se o trvající správní delikty jedná proto, že účastník řízení svými jednáními [tzn. (i) podnikáním v energetickém odvětví obchod s elektřinou bez licence a (ii) podnikáním v energetickém odvětví obchod s plynem bez licence] vyvolal dne 27. září 2016 protiprávní stav, který trval až do dne 8. března 2017 (tj. do dne předcházejícího právní moci rozhodnutí o udělení licence na obchod s elektřinou č. 141734412 a licence na obchod s plynem č. 241734413).

V. Uložení správního trestu

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. V rámci úvodní části „IV. Právní hodnocení“ odůvodnění tohoto rozhodnutí dospěl správní orgán k závěru, že pro pachatele jsou výhodnější ta ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, jež jsou uvedena v zákoně o odpovědnosti za přestupky, a proto správní orgán aplikoval tato ustanovení.

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil dvou trvajících správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel

spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více, tj. v tomto případě dvěma, skutky dopustil naplnění dvou stejných skutkových podstat a tudíž dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou vytykánych správních deliktů je přísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytykánych správních deliktů je závažnější.

Ve vztahu k vyhodnocení závažnosti, resp. nejzávažnějšího ze dvou posuzovaných správních deliktů, je třeba uvést, že horní hranice sazeb pokut dle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou stejné, tj. pokuta až do výše 15 000 000 Kč.

Co se týče závažnosti jednotlivých správních deliktů, shledává správní orgán jako závažnější správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona na území České republiky podnikal v energetických odvětvích v období od 6. října 2016 do 5. března 2017 bez licence na obchod s plynem, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že prodával plyn zákazníkům, jejichž odběrná místa (v souhrnu se jednalo o 906 různých odběrných míst specifikovaných v Příloze č. 2 tohoto rozhodnutí) byla v průběhu uvedeného období připojena k distribuční nebo přepravní soustavě, neboť tento správní delikt se dotýkal více odběrných míst (tj. 906 odběrných míst) než druhý posuzovaný správní delikt (tj. 819 odběrných míst).

Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento (závažnější) správní delikt, tzn. k uložení správního trestu dle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek, resp. správní delikt, uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 citovaného zákona. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu správního deliktu spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlédnout ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti správního deliktu (přestupku) ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V ust. § 3 odst. 3 věty první energetického zákona je uvedeno, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Úřadem. Správní orgán ke skutečnosti, že účastník řízení podnikal bez příslušného oprávnění, při stanovení výše pokuty nepřihlížel jako k přitěžující okolnosti, a to především z důvodu zachování zásady zákazu dvojího přičítání, přestože podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence nebo jiného oprávnění považuje správní orgán s odkazem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky za velmi závažné protiprávní jednání a porušení příslušných ustanovení energetického zákona.

Správní orgán dále posuzoval význam a rozsah následku ve smyslu ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, kdy skutečnost, že účastník řízení obchodoval s plynem vůči (v součtu) 906 odběrným místům, přihlédl jako k přitěžující, a to s ohledem na počet odběrných míst, který správní orgán vyhodnotil jako vysoký.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. Z průběhu správního řízení a zejména pak z vyjádření účastníka řízení ze dne 21. června 2017 (založeno pod č. j. 06409-4/2017-ERU) a ze dne 9. srpna 2017 (založeno pod č. j. 06409-6/2017-ERU) lze konstatovat, že účastník řízení podnikal v energetickém odvětví bez licence na obchod s plynem z důvodu svého pochybení (potažmo opomenutí advokátní kanceláře, která pro něj měla proces přeměny připravit), tedy opomenutí, kdy správnímu orgánu z průběhu správního řízení nevyplývalo, že by takto účastník řízení činil úmyslně. Správní orgán tak tuto skutečnost hodnotil jako polehčující.

Správní orgán se zabýval také zjištěnou délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, ve smyslu ust. § 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky. Dobu, po kterou účastník řízení prokazatelně podnikal v energetickém odvětví obchod s plynem bez licence, (tj. období od 6. října 2016 do 5. března 2017, tzn. 151 dnů) považuje správní orgán vzhledem k její délce za přitěžující okolnost. Správní orgán však jako polehčující okolnost ve smyslu ust. § 39 zákona o odpovědnosti za přestupky vyhodnotil skutečnost, že účastník řízení bezprostředně poté, co mu Úřad oznámil zánik licence na obchod s plynem č. 241533791, zjednal nápravu tím, že téhož dne podal k Úřadu žádost o udělení licence na obchod s plynem, která mu byla Úřadem dne 7. března 2017 udělena (tj. licence na obchod s plynem č. 241734413 s termínem zahájení licencované činnosti dne 9. března 2017).

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Jako k přitěžující okolnosti správní orgán přihlédl také ve smyslu ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ke skutečnosti, že se účastník řízení dopustil vytýkaného správního deliktu v souběhu s dalším správním deliktem naplňujícím tutéž skutkovou podstatu.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň

však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení na výzvu Úřadu (tj. Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 06409-5/2017-ERU) předložil podklady týkající se jeho aktuálních majetkových poměrů. Dle zaslaného Výkazu zisku a ztráty dosáhl účastník řízení v roce 2016 výsledku hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření účastník řízení vykázal taktéž ve výši [REDAKCE] Kč a tržby ve výši [REDAKCE] Kč.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.

Z položky Výkony za rok 2016 ve výši [REDAKCE] Kč ve Výkazu zisku a ztráty za rok 2016 je zřejmé, že rozsah podnikání účastníka řízení je střední a že jeho osobní a majetkové poměry i přes vykazovanou ztrátu jsou dobré, tudíž je účastník řízení schopen unést i uložení pokuty ve výši, jež mu byla v této věci uložena. Správní orgán tedy neshledává uloženu pokutu, i s ohledem na to, že pokuta byla uložena u spodní hranice zákonné sazby, v likvidační výši pro účastníka řízení.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé spodní hranice zákonné sazby. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetického zákona. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Pro úplnost správní orgán konstatuje, že s ohledem na závažnost posuzovaného správního deliktu nebylo v daném případě namístě upustit či podmíněně upustit od uložení správního trestu ve smyslu ust. § 42 a ust. § 43 zákona o odpovědnosti za přestupky, jak účastník řízení žádal ve vyjádření ze dne 9. srpna 2017 (založeno pod č. j. 06409-6/2017-ERU).

S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je uložena pokuta, stejně tak jako náklady řízení, splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci.

VI. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava